

Alles-in-1:

Een samenhangende én kosteneffectieve leer methode

Een lesmethode die bijna alle basisschoolvakken vertegenwoordigt, binnen vijf schoolbrede thema's per jaar. Dat is in een notendop 'Alles-in-1'. De methode is inmiddels zo'n vijf jaar op de markt, en wordt al gebruikt door een paar honderd scholen. Zij kiezen vooral voor Alles-in-1 omdat ze het onderwijs tot leven willen brengen met veel samenhang tussen de groepen en vakken. En ook het financiële plaatje is aantrekkelijk, want een overkoepelende methode is voordeliger dan allemaal losse lespakketten.

In 2005 werd gestart met de ontwikkeling van Alles-in-1 en het pakket voor groep 5 t/m 8 werd uiteindelijk in 2010 afgerond. De methode bestaat inmiddels uit drie onderdelen: Alles-in-1 groep 4, Alles-in-1 groep 5 t/m 8 en Alles-Apart, de taalinstructielijn. 'Samenhangend, thematisch en betekenisvol zijn de sleutelwoorden van onze methode', aldus woordvoerder Reinier Plum. 'Onze lesmethode biedt bijna alle basisschoolvakken binnen dezelfde methode, op rekenen, schrijven en gym na. De methode bestaat concreet uit vijf thema's per schooljaar, één uit elk van de domeinen aardrijkskunde, geschiedenis, techniek, cultuur en natuur. Binnen dit domein en thema komen alle andere vakken naar voren: van woordenschat tot Engels, muziek en handenarbeid. Hierdoor gaat het thema echt leven, wordt het logisch en krijgt het meer betekenis voor leerlingen; ze kunnen het beter plaatsen.'

Zelfde thema voor hele bovenbouw

Voordeel van deze werkwijze is dat de hele bovenbouw met hetzelfde thema bezig kan zijn. 'Voor groep 4 zijn er vijf eigen projecten die in een vaste volgorde moeten worden afgewerkt. Dat is om de taal/leesontwikkeling goed te kunnen volgen. De werkvormen en vaardigheden zijn afwisselend: klassikaal, individueel, in groepjes, met tweetallen, onderzoekend en ontdekkend leren, schriftelijk, mondeling, digitaal, cognitief, praktisch en creatief.

Inmiddels gebruiken een paar honderd scholen Alles-in-1 groep 5 t/m 8, waarvan tachtig procent ook Alles-Apart gebruikt. Daarnaast gebruiken ruim honderd scholen Alles-in-1 groep 4, dat sinds 2013 op de markt is.'

Elke les op zes niveaus

Elke les biedt zes verwerkingsniveaus. 'Zo werk je met meer aandacht voor je zwakke en sterke leerlingen en kun je ze op niveau bedienen. En nog steeds; allemaal binnen hetzelfde thema. De niveaus onderscheiden zich in lettergrootte, technisch leesniveau, woordenschat, spelling, lengte van de teksten en hoeveelheid en complexiteit van de verwerking. Het thema is voor alle niveaus gelijk, waardoor de kinderen toch bij de rest van de groep betrokken blijven. Met het oplopen van de niveaus wordt de leerstof uitgebreider en meer verdiepend. Doordat er verschillende niveaus in één projectboek staan, kan een kind dat meer aankan, eenvoudig verder zonder dat er allerlei extra materialen bij elkaar gezocht moeten worden.' Reiner Plum komt zelf uit het speciaal onderwijs. 'Ik ben voor Alles-in-1 gevallen omdat je elke les op deze verschillende zes niveaus kunt aanbieden. Eén thema, hetzelfde onderwijs, waar iedereen op zijn eigen niveau aan werkt.'

Een ontspannen sfeer

Scholen die Alles-in-1 gebruiken, kunnen meer variatie in hun lessen bieden. 'Zo kun je wekelijks aan de slag met drama, schilderen, onderzoeksactiviteiten en dans. Op scholen die met onze methode werken, heerst een ontspannen sfeer. Het nieuwe weekthema start met een film en de dagen erna volgen verhalen, Engels, gedichten of informatieve teksten. De leerkrachten kunnen daarnaast inspringen op de ver-

schillende interesses van kinderen middels eigen onderzoek of werkstukken. Zowel samenwerking als zelfstandigheid wordt gestimuleerd.'

De ontspannen sfeer is ook te danken aan de tijdwinst en rust die Alles-in-1 met zich meebrengt, zegt Reinier Plum. 'Leswisselingen geven onrust, en het kost extra tijd. Omdat je per project met één boek werkt, scheelt dat een hoop tijd. Ook hebben leerkrachten minder voorbereidingstijd omdat ze maar één methode hoeven te doorgronden. Volgens NIPO-onderzoek sluit dit precies aan op de behoeften van leerkrachten: tachtig procent van de leraren zou het liefst thematisch of samenhangend onderwijs willen geven.'

De leerkracht blijft de regisseur van zijn of haar eigen onderwijs, belooft de methode. 'We geven wel een advies voor de invulling van de lesdagen: gebruik de ochtenden voor de cognitieve vaardigheden/werken met het boek. Gebruik de middagen voor expressie, doe-opdrachten en werkstuk/onderzoek.'

Kostenreductie

Alles-in-1 is volledig kerndoelendekkend, stelt Reinier Plum. 'Langzaamaan komen er meer samenhangende methodes, maar deze zijn meestal nog niet kerndoelendekkend. Het SLO heeft onderzocht dat Alles-in-1 dat wel is.'

Naast de inhoudelijke redenen, is er nog een financieel punt ter overweging: 'Normaal gebruikt een school een stuk of tien, vijftien methodes. Elk van deze methodes kost al gauw vele duizenden euro's. Als je bijna alle vakken via dezelfde methode kunt aanbieden, zijn de kosten een stuk lager. Op termijn is het kostenbesparend omdat je bijvoorbeeld veel minder lesboeken en werkboeken nodig hebt.'

Digitaal aanbod

Ondanks dat Alles-in-1 inmiddels een aantal jaren op de markt is, staat de ontwikkeling van de methode zeker niet stil. 'We zijn nu bezig met het digitale aanbod, wat steeds belangrijker wordt. Denk bijvoorbeeld aan de ondersteuning voor het digibord. Daarnaast bieden we een volledig digitale toetsmodule. Het digitale aanbod is voortdurend in ontwikkeling.'

Proefproject

'Als een school geïnteresseerd is, geven we allereerst een presentatie aan een werkgroep of aan het hele team. Hierna adviseren we om voor een voordelige prijs een proefproject te doen. Hierbij hoort een opstartbijeenkomst en begeleiding tussentijds en achteraf. Om het maximale uit de methode te halen, is het belangrijk om de samenhang optimaal te benutten. Werken met Alles-in-1 vergt een andere benadering dan veel leerkrachten gewend zijn. Om Alles-in-1 op de juiste manier uit te proberen en te ervaren, ondersteunen we graag bij het vrijblijvende proefproject.'

Projectvoorbeeld: Energie

Kinderen lezen informatieve teksten over energiebronnen, bespreken de voor- en nadelen, bekijken een film over koeienmest, doen een energieonderzoek thuis en op school, zingen een lied over de zon, lezen verhalen en gedichten over de dondervogel, een sidderaal en Tsjernobyl, doen proefjes met magneten en elektriciteit, schilderen onweersluchten, vergroten hun woordenschat, ontwikkelen en oefenen hun spelling en grammatica, doen een elektrische wave, spelen het Energiekwartet, vergroten impliciet en expliciet hun vaardigheid in technisch en begrijpend lezen, meten de windsnelheid en nog veel meer.

Tekst:
Daphne Doemges-Engelen

Fotografie:
Aangeverde foto's en
Shutterstock

Toetsen binnen Alles-in-1

Er is een papieren versie en een digitale toetsmogelijkheid: AllesToetsen. Toetsen van Alles-in-1 kunnen wekelijks worden afgenomen of na afloop van ieder project. Tijdens de toetsen worden de onderdelen getoetst die aan bod zijn gekomen in de projecten.

Wettelijke eisen en samenhangend onderwijs

In de Wet Primair Onderwijs staat dat de verplichte vakken zoveel mogelijk in samenhang moeten worden aangeboden. Wanneer je vakken in samenhang wilt aanbieden, ontstaat thematisch onderwijs. Alles-in-1 voldoet aan de kerndoelen Oriëntatie op jezelf en de wereld, Kunstzinnige oriëntatie, Nederlands en Engels. Enkele van de belangrijkste adviezen uit het Eindrapport Ons Onderwijs 2032 van het platform Onderwijs 2032 waar Alles-in-1 al jaren voor staat:

- Onderwijs in samenhang.
- Vakoverstijgend werken.
- Niveaudifferentiatie.

Reacties uit de praktijk

Tessa de Boer, groepsleerkracht groep 7, Ridderspoor. Houten: 'Doordat kinderen enthousiast en betrokken zijn, begrijpen ze het beter en leren ze meer.'

Gerard Verkuil, directeur, Regenboog. Nieuwdorp: 'De verschillende lessen en opdrachten lenen zichzelf heel goed voor het werken met didactische structuren en het verwerken binnen de acht intelligenties.'

Ronald Audenaerd, directeur, Kameleon. Terneuzen: 'Door deze manier van werken zijn onze kinderen wereldwijzer geworden. Van een 'dikke' methode met een 'dunne' leerkracht, naar een 'dunne' methode met een 'dikke' leerkracht: de leerkracht doet ertoe!'

Maaïke Fischer, groepsleerkracht groep 8, Ridderspoor. Houten: 'Met Alles-in-1 is differentiëren heel gemakkelijk: iedereen kan goed aan de slag.'

Meer weten?

Kijk op <http://alles-in-1.org>.
Neem voor meer informatie telefonisch contact op via 0224 - 214 745 of mail naar info@alles-in-1.org.